

Запрошуємо педагогів на навчання за програмою СЕЕН (СОЦІАЛЬНО-ЕМОЦІЙНЕ ТА ЕТИЧНЕ НАВЧАННЯ)

Останні десятиліття все більше уваги у світі приділяють розвитку в учнівства соціально-емоційних навичок (їх ще називають м'якими, гнучкими, навичками XXI століття або soft skills). Команда EdCamp Ukraine так само працює над цим, для чого ще від старту реформи української школи впроваджує в Україні всесвітньо відому освітню програму **«Соціально-емоційне та етичне навчання» (СЕЕН)**. Станом на 2023 рік її імплементують у 144 країнах (із них у 24-х, зокрема, в Україні — на системному рівні) з залученням 250 тисяч освітян і 6 млн учнів і учениць.

СЕЕН — це розробка відомого американського дослідницького Університету Еморі (Атланта, США), яка ґрунтується на найновіших психологічних і нейробіологічних дослідженнях. Програма від початку розроблялася для міжнародного використання, тому не містить нічого, що могло би конфліктувати з історичним, культурним чи релігійним контекстом будь-якої країни, до того ж вона відкрита для варіювання відповідно до національних особливостей системи освіти. Над нею працювала велика команда науковців і науковиць, серед яких — Деніел Ґоулмен, автор всесвітньовідомої книги «Емоційний інтелект» (1995). Також до створення програми був залучений американський Інститут травмостійкості, очолюваний Елейн Міллер-Керес, із його Моделлю стійкості спільнот (набір практик, покликаних повертати нервову систему людини до рівноваги під час стресу).

Серед навичок, які розвиває СЕЕН в учнівства і вчительства (неможливо навчати цих навичок інших, не вміючи їх робити для себе) — **відточування уваги, вміння працювати в команді, співпереживання до себе та інших, тілесна грамотність, емоційна грамотність, стійкість, системне мислення, розуміння взаємозалежності людей, відчуття спільності з людством**. Проведений у США метааналіз¹ засвідчив, що цілеспрямований розвиток соціально-емоційних навичок у закладі освіти уможлиблює підвищення успішності навчання мінімум на 11 %, знижує випадки цькування та антисоціальної поведінки мінімум на 10 %. Більшість із цих навичок уже є важливими для досягнення особистих та професійних успіхів, а в недалекому майбутньому вони стануть основою успіху в житті.

У 2019 році громадська організація «ЕдКемп Україна» стала партнером Університету

¹ Joseph A. Durlak, Allison B. Dymnicki, Rebecca D. Taylor, Roger P. Weissberg, Kriston B. Shellingner The Impact of Enhancing Students' Social and Emotional Learning: A Meta-Analysis of School-Based Universal Interventions, 2011. — <https://bit.ly/3wrl86c>.

Еморі з упровадження програми СЕЕН і розпочала її пілотування в Україні, зокрема, п'ятирічний всеукраїнський експеримент у 26 закладах освіти з 23 областей України.

Створено сторінку СЕЕН в Україні², де представлені всі матеріали про програму, а саме: перекладені та адаптовані навчально-методичні матеріали від розробників, модельні навчальні програми для учнівства різного віку (усі мають гриф «Схвалено для використання в освітньому процесі» – рішення експертної комісії з психології та педагогіки ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» від 23.11.2022, протокол № 2), серію посібників «Я (практикую) СЕЕН», створених ГО «ЕдКемп Україна» у поміч освітянам та інше. Програма СЕЕН та всі допоміжні матеріали є безкоштовними, також проводиться багато безоплатного навчання.

EdCamp Ukraine постійно здійснює наукові пошуки в напрямку соціально-емоційного навчання. Так, 2021 року за нашою активної участі відбулося загальнонаціональне репрезентативне дослідження можливостей упровадження соціально-емоційного навчання у межах реформи НУШ³, яке засвідчило великий запит на соціально-емоційні навички (зокрема просунутість у цьому компоненті шкіл всеукраїнського експерименту) та потребу вимірювати їхній розвиток в учнівства. У 2023 році завдяки зусиллям ГО «ЕдКемп Україна» і Державної служби якості освіти України наша країна вперше взяла участь у міжнародному Дослідженні соціально-емоційних навичок (ДоСЕН)⁴ від Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР), покликаному з'ясувати, які чинники сприяють, а які перешкоджають розвитку соціально-емоційних навичок в учнівства. Цей загальнонаціональний репрезентативний зріз допоможе зрозуміти, на якому рівні ці навички розвинені в української молоді сьогодні, а наступні дослідження ДоСЕН — як ми рухаємося в напрямку розвитку соціально-емоційних навичок.

Про поступ та особливості впровадження СЕЕН в Україні можна почитати на порталі НУШ у матеріалах блогу СЕЕН⁵, а також дізнатися з цього відео⁶.

Для подальшого масштабування програми Україною минулоріч була підготовлена тренерська команда у складі 17 осіб, для всіх бажаючих проводяться програми

² Сторінка СЕЕН в Україні. – <https://www.edcamp.ua/seelukraine/>.

³ Аналітичний огляд «Можливості для реалізації соціально-емоційного навчання у рамках реформи «Нова українська школа» / Гриневич Л., Дрожжина Т., Глоба О. та інші; за заг. ред. Л. Гриневич, С. Калашнікової. – Київ, «Видавничка група «Шкільний світ», 2021. – 312 с. – <http://surl.li/ecbcc>.

⁴ Див. сторінку ДоСЕН: <https://dosen.edcamp.ua>.

⁵ Блог «5 хвилин на СЕЕН». – <https://nus.org.ua/search/all/CEEH/>.

⁶ «Соціально-емоційне та етичне навчання: впроваджуємо в Україні». – <https://youtu.be/P65VX0Ln5Ds>.

підвищення кваліфікації: «Знайомство з СЕЕН» (формат онлайн-майстерки, 22 години), «Занурення в СЕЕН» (змішаний формат з акцентом на очному триденному тренінгу, 36 годин), що надають право викладати програму. Досвід очного тренінгового навчання представлений у спеціальному відео⁷.

Програма СЕЕН упроваджується у форматі окремих уроків, класних годин, гуртків, як інтеграція до інших предметів. Досвід декількох років упровадження програми засвідчив, що СЕЕН позитивно впливає на навчальні досягнення, поведінку та емоційне здоров'я і благополуччя учнівства, зокрема, і під час воєнних дій. У школах, де СЕЕН упроваджувалося з 2019 року, здобуті учнівством та вчительством соціально-емоційні навички виявилися дуже помічними: у перші воєнні дні деякі педагоги і особливо діти практикували СЕЕН у родинному колі, вчили навичок стійкості сусідів, друзів (детальніше про шлях програми у перші місяці повномасштабної війни можна прочитати в спеціальному матеріалі⁸).

Наразі вже більше 3000 педагогів з усіх регіонів України пройшли навчання з СЕЕН. **Наша мета:** привести соціально-емоційне та етичне навчання в кожную українську школу, кожную українську громаду. І ми запрошуємо вас рухатися до цієї мети разом і з нашою підтримкою.

Перший реальний крок — відвідайте **«Онлайн-майстерку 2.0 «Знайомство з СЕЕН»**, яка розроблялася з урахуванням воєнного часу.

Онлайн-майстерка відбудеться з **2 до 16 лютого 2024 року**.

Вона включатиме **3 двогодинних вебінари з основ програми і 2 групові онлайн-консультації** з упровадження програми у вашому закладі освіти, розробку плану імплементації.

У разі успішного проходження навчання видається **сертифікат про підвищення кваліфікації на 22 години**. І ви зможете впроваджувати СЕЕН у спосіб, який оберете спільно з експертною командою!

Програма НЕ передбачає конкурсного відбору.

Заявки на участь від педагогів приймаються **до 01 лютого 2024 до 23:59 за покликанням: <https://bit.ly/47EdJSY>**.

⁷ «Перша всеукраїнська хвиля тренінгів з СЕЕН» – <https://youtu.be/-5IFL-eGTbM>.

⁸ Ми зрозуміли, для чого вчили СЕЕН. Соціально-емоційне та етичне навчання під час війни / Олександр Елькін, Олег Марущенко, Оксана Кондратенко, Тетяна Дрожжина / «Накипіло». – <http://surl.li/hnnku>.